

Discussiebijdrage wijziging Douanewetboek van de Europese Unie

Amsterdam, 31 maart 2025

Geachte heer/mevrouw,

De Europese Commissie heeft in 2023 een voorstel gepresenteerd voor herziening van het Douanewetboek van de Europese Unie (hierna: DWU), inclusief modernisering van de douane en digitalisering van processen. Hierover wordt op dit moment onderhandeld in de Europese Unie. Naar verwachting komt er in 2025 een besluit over een nieuw Douanewetboek. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de NOB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorstel tot herziening van het DWU. Vooruitlopend op de wijzigingen vraagt de NOB aandacht voor een aantal in de praktijk gesignaleerde knelpunten.

Met haar reactie wil de NOB bijdragen aan de ontwikkeling van kwalitatieve wetgeving ten behoeve van de rechtszekerheid en rechtsbescherming van burgers en tevens bijdragen aan de ontwikkeling van eenvoudigere, uitvoerbare wetgeving. Dat doet zij vanuit haar expertise en ervaring. We hebben daarbij aandacht voor de fundamentele rechts- en wetgevingsbeginselen zoals rechtsgelijkheid, rechtszekerheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid.

Met vriendelijke groeten,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
i.o. Henk Koller

assistent prof. dr. mr. Emma van Doornik
voorzitter Sectie Douane

1. Strikte toepassing hoeveelheidsbeperking AV-vergunning

Het douanerecht voorziet in de mogelijkheid om goederen die nog niet in het vrije verkeer zijn gebracht en daardoor de douanestatus van niet-Uniegoederen hebben, niettemin te be- of verwerken. Daartoe moeten die goederen onder de ‘douaneregeling actieve veredeling’ (AV) worden geplaatst ([artikel 256 DWU](#)). Omdat een dergelijke be- of verwerken kan leiden tot een ongerechtvaardigd (cashflow) voordeel ten opzichte van be- of verwerkers die Uniegoederen be- of verwerken, wordt getracht een evenwicht te vinden tussen het belang dat met het gebruik van die douaneregeling is gemoeid enerzijds en de schade die andere marktdeelnemers daar van kunnen ondervinden anderzijds. In dat licht moeten de ‘economische voorwaarden’ worden gezien ([artikel 211 lid 4 letter b DWU](#); zie [artikel 167 GV DWU](#)).

Voor het gebruik van de douaneregeling AV is een vergunning vereist. Die vergunning is een beschikking in de zin van [artikel 22 lid 4, DWU](#)¹. Bij de aanvraag van die beschikking moet de totale hoeveelheid onder de douaneregeling te plaatsen hoeveelheid goederen worden vermeld. Daartoe moet die hoeveelheid in vak 7 van het formulier ‘[Aanvraag vergunning actieve veredeling](#)’ worden vermeld. Die vermelding betreft [gegevenselement 35 01 030 000](#) (‘hoeveelheid goederen’) van Bijlage B bij de GV DWU. In de [toelichting](#) op dit gegevenselement wordt het volgende opgemerkt:

“Vermeld de totale hoeveelheid van de goederen die bestemd zijn om onder de bijzondere regeling te worden geplaatst tijdens de geldigheidsduur van de vergunning.(...)”

De berekening van de zekerheid en het referentiebedrag moet worden gebaseerd op de totale hoeveelheid goederen die bestemd zijn om onder de bijzondere regeling te worden geplaatst tijdens de geldigheidsduur van de vergunning.”

De AV-vergunning wordt gebruikt door de te veredelen goederen onder de douaneregeling te plaatsen. Daartoe wordt de betreffende ‘hoeveelheid’ als [gegevenselement 12 03 006 000](#) in de douaneaangifte tot plaatsing onder de douaneregeling AV (code ‘H4’) vermeld. Deze hoeveelheid wordt vervolgens gestaffeld en in mindering gebracht op de hoeveelheid waarvoor de vergunning is aangevraagd ([gegevenselement 35 01 030 000](#)). Als door dat staffelen een hoeveelheid van nul resteert, geldt de vergunning als uitgeput. In de situatie dat in zo’n geval nog verdere be- of verwerkingen plaatsvinden, oordeelde Rechtbank Noord-Holland dat een douaneschuld ontstaat op de voet van [artikel 79 DWU](#).² Dat klemmt, omdat het op basis van de wetgeving bepaald niet evident is dat een AV-vergunning haar geldigheid verliest als de hoeveelheid is uitgeput waar deze vergunning voor is afgegeven (zie ook hierna). Dit is anders voor de termijn waarvoor deze is afgegeven ([artikel 22 lid 5 DWU](#)). Voor AV-vergunningen bedraagt die termijn 5 jaar ([artikel 173 GV DWU](#)).

¹ zie in deze zin Van Vliet, ‘Douanerecht’ (FM nr. 90) 2019, pagina 439.

² Rechtbank Noord-Holland, 28 maart 2024, AWB 21/3940, [ECLI:NL:RBNHO:2024:2773](#).

De hoeveelheid zou indirect een rol kunnen spelen bij de beoordeling of aan de ‘economische voorwaarden’ geacht kan worden te zijn voldaan, in die zin dat uitputting van de vergunning aanleiding kan zijn om die voorwaarden opnieuw te beoordelen (zie [artikel 259 lid 2 UV DWU](#)). De vraag is echter of die uitputting in dat geval ook moet leiden tot het ontstaan van een douaneschuld. Dat lijkt niet het geval te zijn, nu als uitkomst van die toetsing de vergunning eerst ingetrokken dient te worden (zie [artikel 259 lid 6 UV DWU](#)). Hieraan moet worden toegevoegd dat toetsing aan die ‘economische voorwaarden’ niet in alle gevallen is vereist en dat, zelfs als dat het geval is, de uitputting van een vergunning als zodanig niet betekent dat die vergunning daardoor niet geldig is (zie de [toelichting](#) in het ‘*Guidance document*’, pagina 23).

Bij het voorgaande is het van belang om op te merken dat het DWU zich er ook niet tegen lijkt te verzetten dat de hoeveelheid goederen die in de vergunning is vermeld, (ambtshalve) wordt herzien in de zin van [artikel 23 lid 4 onderdeel a DWU](#) (zie ook de [toelichting](#) het ‘*Guidance document*’).³ Bij die aanpassing geldt volgens de [toelichting](#) in het ‘*Guidance document*’ dat er geen sprake is van ‘*een beschikking met terugwerkende kracht*’ in de zin van [artikel 22 lid 4 DWU](#) jo. [artikel 172 GV DWU](#):

“An authorisation can be granted with retroactive effect when the conditions of Article 211(2) UCC are met. However, an authorisation cannot be granted again with retroactive effect if an authorisation with retroactive effect has been granted for the same special procedure under the scope of Article 211 UCC within the 3 previous years (see Article 211(2)(e) UCC). An amendment of an existing authorisation according to Article 22(4) UCC, even if such amendment has retroactive effect, is not deemed to be an authorisation with retroactive effect in the sense of Article 211(2)(e) UCC.”

De actieve opstelling die zo’n ambtshalve aanpassing van de douaneautoriteiten verlangt, kan in overeenstemming worden gebracht met het vereiste dat “*de douaneautoriteiten de voorwaarden en criteria verifiëren waaraan de houder van een beschikking moet voldoen*” en “*nagaan of alle uit de beschikking voortvloeiende verplichtingen worden nagekomen*” ([artikel 23 lid 5 onderdeel a DWU](#)).

Bovendien is van belang dat de overschrijding verschillende oorzaken kan hebben. Zo vindt er – in weerwil van [artikel 23 lid 5 onderdeel a DWU](#) - geen toetsing plaats als de betreffende douaneaangifte wordt gedaan. Als de geplaatste hoeveelheid ook niet zorgvuldig wordt bijgehouden kan een onbedoelde overschrijding pas achteraf aan het licht komen.

³ Zie in dit verband ook Gerechtshof Amsterdam 11 februari 2020, 19/00052, [ECLI:NL:GHAMS:2020:980](#), r.o. 5.4 (alsmede in deze zelfde zin HvJ 12 december 2024, Malmö Motorrenovering, C-781/23, [ECLI:EU:C:2024:1014](#), pnt. 9 en 12).

Hoewel het verleidelijk kan zijn om de vergunninghouder in voorkomend geval diens onzorgvuldigheid aan te rekenen⁴, lijkt dat te kort door de bocht, niet in de laatste plaats vanwege de hiervoor genoemde actieve betrokkenheid van de bevoegde autoriteiten die het DWU onderkent. Bezien tegen de achtergrond van deze uitdrukkelijke verplichting is het dan ook niet evident dat een zorgvuldigheidsvereiste dat op dit punt onderkend zou kunnen worden, uitsluitend of zwaarder op een marktdeelnemer zou moeten drukken.

In de praktijk komt het bovendien ook dikwijls voor dat de be- of verwerking in het kader van de AV in verschillende stappen plaatsvindt. In dat geval kunnen de goederen na iedere stap bijvoorbeeld in een douane-entrepot worden opgeslagen, waardoor de douaneregeling AV wordt gezuiverd (zie [artikel 215 lid 1 DWU](#) en [§ 9.1 van Afdeling 16.00.00 van het Handboek Douane](#)). Als de opgeslagen goederen de volgende be- of verwerking moeten ondergaan, zullen deze goederen opnieuw geplaatst moeten worden en zal dezelfde hoeveelheid nogmaals op de hoeveelheid van de vergunning in mindering worden gebracht. Een voorbeeld kan dit verduidelijken:

Stel dat 100 ton van het product A bewerkt moet worden om het product B te verkrijgen. Die bewerking vindt plaats in 10 stadia. Na ieder stadium worden de goederen in afwachting van het volgende productiestadium in het douane-entrepot van de bewerker opgeslagen. Als gevolg hiervan moeten de producten bij het begin van het volgende stadium opnieuw geplaatst worden. Dat betekent dat om dat product B te verkrijgen een hoeveelheid van in totaal 1.000 ton vergund zal moeten worden.

De vraag is echter of dat de bedoeling kan zijn. Er zijn meerdere redenen aan te wijzen waarom dat niet zo lijkt te zijn. Want stel dat een vergunning was gevraagd en verkregen voor 100 ton, dan zou op basis van de aangehaalde uitspraak van de Rechtbank het standpunt kunnen worden betrokken dat voor de resterende 900 ton een douaneschuld geacht moet worden te zijn ontstaan, zelfs als de douaneregeling voor die 100 ton op geheel regelmatige wijze zou zijn beëindigd. Dat zou echter betekenen dat invoerrechten in wezen in strijd met het Unierecht worden geheven over niet-Uniegoederen die in wezen niet geacht kunnen worden te bestaan⁵, althans bestaande niet-Uniegoederen goederen meerdere malen in de heffing van invoerrechten worden betrokken, waartegen het Unierecht zich eveneens verzet.⁶

Ook om andere redenen lijkt uitputting van de vergunning niet tot een douaneschuld te moeten leiden. Zo zou de voor de hand liggende oplossing door steeds een vergunning aan te vragen voor een veelvoud van de daadwerkelijk voor de veredeling gebruikte fysieke hoeveelheid goederen, voorkomen dat een vergunning uitgeput kan raken. De eenvoud van die oplossing kan er slechts op wijzen dat het vereiste van

⁴ zie in deze zin Gerechtshof 27 juni 2023, 22/00420 en 22/00424 t/m 22/00427, [ECLI:NL:GHAMS:2023:1825](#), r.o. 4.15.

⁵ zie in vergelijkbare zin HvJ EU 15 juli 2010, DSV Road, C-234/09, [ECLI:EU:C:2010:435](#), pnt. 29, 34 en 37.

⁶ HvJ EU 6 september 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, [ECLI:EU:C:2012:559](#), pnt. 46.

het vermelden van de hoeveelheid goederen niet een vereiste is waarvan de niet-naleving ervan als zodanig het ontstaan van een douaneschuld tot gevolg moet hebben.

Dat wordt ook bevestigd door de omstandigheid dat onder bepaalde omstandigheden, maar niet alle, een AV-vergunning kan worden uitgebreid door daar andere goederen in op te nemen, die daardoor in wezen met terugwerkende kracht in het kader van de douaneregeling AV kunnen worden veredeld (zie de hiervoor aangehaalde **toelichting** uit het *'Guidance document'*).

Bevestiging van dit laatste lijkt gevonden te kunnen worden in de **toelichting op gegevenselement 35 01 030 000** ('hoeveelheid goederen'). Uit die toelichting blijkt dat de door middel van dat element opgegeven hoeveelheid (in het voorbeeld 1.000 ton) ook als uitgangspunt genomen moet worden bij het bepalen van de zekerheid en het referentiebedrag. In voorbeeld zou dit betekenen dat de zekerheid moet worden vastgesteld op 10 keer het bedrag aan invoerrechten dat voor de niet-Uniegoederen verschuldigd kan worden. Dat kan niet de bedoeling zijn. Die omstandigheid laat zich namelijk niet goed verenigen met het uitgangspunt dat slechts eenmaal zekerheid gesteld behoeft te worden (zie **artikel 89 lid 4 eerste alinea DWU**), zulks te minder nu ook voor de opslag in het hiervoor bedoelde douane-entrepot een zekerheid gesteld zal moeten zijn (**artikel 148, lid 2, onderdeel c, DWU**). Dat in het *'Guidance document'* (*"Special Procedures– Title VII UCC/Guidance for MSs and Trade"*, TAXUD/A2/SPE (2024) van 21 november 2024), de scherpe kantjes van de berekening worden afgehaald, door in het **eerste voorbeeld in Annex I** voor te schrijven dat bij het bepalen van de zekerheid rekening moet worden gehouden met de maximale hoeveelheid die op enig moment onder de douaneregeling geplaatst kan worden, maakt dit niet anders. Want hoewel dat in het bovenstaande voorbeeld zou betekenen dat de in aanmerking te nemen hoeveelheid 100 ton zou zijn, geldt dat het *'Guidance document'* beschouwd moet worden als *'soft law'* en als zodanig geen bindende kracht heeft. Dit laatste wordt bevestigd door de regeling die op dit punt is vervat in **§ 7.1 van afdeling 27.00.00 van het Handboek Douane**) en die tot een enigszins andere uitkomst leidt of kan leiden. Overigens staat de omstandigheid dat een zekerheid niet-langer toereikend is, niet aan gebruik van de douaneregeling in de weg (zie de **toelichting** in het *'Guidance document'*).

Een stap terugnemende dringt de conclusie zich op dat de wetgeving uit lijkt te gaan van de situatie dat goederen die onder de douaneregeling AV geplaatst worden, dat ook blijven totdat de veredeling afgerond is. In het voorbeeld zou dit betekenen dat slechts 100 ton geplaatst en vergund moet worden. Daarmee dringt zich de conclusie op dat er sprake is van een weeffout in het systeem die zodanig is dat niet mag kunnen worden volstaan met het eenvoudig afwentelen van de (onbedoelde) gevolgen die daaruit voortvloeien op de vergunninghouder.

Oplossingsrichtingen

Zoals in het voorgaande aan de orde kwam, kan de problematiek van de uitputting van AV-vergunningen verschillende oorzaken hebben. Daardoor is ook sprake van een verschillende oplossingen en oplossingsrichtingen. Daarbij valt te denken aan:

1. Het vermelden van een zeer ruime hoeveelheid in de aanvraag door de beoogd vergunninghouder en het vergunnen van die hoeveelheid door de bevoegde douaneautoriteit;
2. Het regelmatig monitoren van vergunde en de geplaatste hoeveelheden, door zowel de vergunninghouder, als de bevoegde douaneautoriteiten en, zo nodig de al dan niet ambtshalve herziening van de vergunning, alsmede het voorzien in een verduidelijking en/of beleid op dit punt;
3. Zo veel mogelijk beperken van het tussentijds, dat wil zeggen gedurende het veredelingsproces aanzuiveren van de douaneregeling AV, waardoor dubbelstelling voorkomen wordt;
4. Voorzien in een bepaling en/of beleid dat ertoe strekt te verduidelijken dat de uitputting van een vergunning niet tot gevolg heeft dat die vergunning daardoor niet langer geldig zou zijn.

Indien en voor zover in de rechtspraak bevestigd wordt dat de overschrijding van de vergunde hoeveelheden inderdaad tot verschuldigheid van invoerrechten leidt⁷, kan bovendien aan de volgende oplossingen worden gedacht:

5. Voorzien in beleid om te voorkomen dat de hiervoor bedoelde, niet bestaande goederen de facto in de heffing worden betrokken, althans te voorkomen wordt dat dezelfde niet-Uniegoederen meerdere malen in de heffing van invoerrechten betrokken worden;
6. Voorzien in een regeling op grond waarvan de overschrijding van de vergunde hoeveelheden kan worden aangemerkt als een 'verzuim zonder werkelijke gevolgen' in de zin van [artikel 79 DWU](#) jo. [artikel 124 lid 1 onderdeel h DWU](#) jo. [artikel 103 GV DWU](#); en/of
7. Voorzien in een bepaling en/of beleid dat ertoe strekt te verduidelijken dat wanneer goederen onder de douaneregeling AV zijn geplaatst en achteraf blijkt dat aan die plaatsing het gebrek kleeft dat de vergunning op dat moment was uitgeput, die goederen niettemin geacht moeten worden onder de regeling te zijn geplaatst, waardoor die goederen in voorkomend geval ook voor toepassing van [artikel 79 DWU](#) jo. [artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU](#) jo. [artikel 103 GV DWU](#).

⁷ zie Hoge Raad, conclusie A-G Ettema 29 november 2024, 23/03217, [ECLI:NL:PHR:2024:1288](#).

2. Verduidelijking begrip ‘gebruikte goederen’ artikel 124 lid 1(k) DWU gewenst

Introductie

Met de introductie in 2016 van het DWU is ook [artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU](#) geïntroduceerd. Dit artikel bepaalt dat een douaneschuld teniet gaat:

“Indien, behoudens lid 6, de douaneschuld is ontstaan overeenkomstig artikel 79 en ten genoegen van de douaneautoriteiten is aangetoond dat de goederen niet zijn gebruikt of verbruikt en het douanegebied van de Unie hebben verlaten.”

In [artikel 124 lid 6 DWU](#) is opgenomen dat geen sprake mag zijn van bedrog. De begrippen ‘gebruikt of verbruikt’ worden nergens in het DWU uitgewerkt en tot op heden heeft het HvJ slechts in één casus een uitspraak gedaan over het begrip ‘gebruikt’. In het Combinova-arrest⁸ heeft het HvJ hieromtrent het volgende overwogen:

“Het begrip „gebruikte goederen” in de zin van artikel 124, lid 1, onder k), van het douanewetboek moet derhalve aldus worden opgevat dat het niet op ieder gebruik betrekking heeft, maar alleen op een gebruik dat als zodanig een douaneschuld doet ontstaan.

In het kader van de regeling actieve veredeling zijn goederen die uitsluitend worden gebruikt bij veredelingen waarvoor een vergunning is verleend en die nadien weer buiten het grondgebied van de Unie worden uitgevoerd, en dus niet op de markt worden gebracht of op een vergelijkbare manier worden gebruikt, niet onderworpen aan invoerrechten.

Met betrekking tot goederen die onder die regeling zijn geplaatst, volgt hieruit dat het gebruik van goederen waarnaar artikel 124, lid 1, onder k), van het douanewetboek verwijst, noodzakelijkerwijs aldus moet worden opgevat dat het alleen betrekking heeft op gebruik dat verder gaat dan de veredelingen waarvoor door de douaneautoriteiten een vergunning is verleend.

Indien het gebruik van goederen waarnaar deze bepaling verwijst tevens het gebruik zou omvatten dat in overeenstemming is met die veredelingen, zou het in het kader van de regeling actieve veredeling uitgesloten zijn dat een douaneschuld die op grond van artikel 79 van het douanewetboek is ontstaan, overeenkomstig artikel 124, lid 1, onder k) van dat wetboek tenietgaat, wat in strijd zou zijn met het doel van de laatstgenoemde bepaling.

[...]

⁸ HvJ EU 8 oktober 2020, Combinova, C-476/19, [ECLI:EU:C:2020:802](#)

Artikel 124, lid 1, onder k), van het douanewetboek aldus moet worden uitgelegd dat het in deze bepaling bedoelde gebruik van goederen uitsluitend een gebruik betreft dat verder gaat dan de veredelingen waarvoor de douaneautoriteiten een vergunning hebben verleend in het kader van de regeling actieve veredeling als bepaald in artikel 256 van dat wetboek, en niet ziet op een gebruik dat in overeenstemming is met de veredelingen waarvoor een vergunning is verleend.”

Thans ligt een vraag voor bij de Hoge Raad waarin Advocaat-Generaal Ettema⁹ de Hoge Raad heeft geadviseerd tot het stellen van de volgende prejudiciële vraag:

“Dient artikel 124, lid 1, onder k), van verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie aldus te worden uitgelegd dat het in deze bepaling bedoelde gebruik van de goederen niet ziet op een gebruik dat in overeenstemming is met de veredelingen waarvoor een vergunning is verleend in het kader van de regeling actieve veredeling als bedoeld in artikel 256 van die verordening, ook indien de douaneschuld is ontstaan op de voet van artikel 79, lid 1, onder c), van die verordening en de goederen aan de douaneregeling zijn onttrokken op het moment dat de douaneaangifte werd aanvaard maar de douaneschuldenaar kan aantonen dat de goederen niet in het Unierechtelijke handelsverkeer zijn terechtgekomen?”

De uitspraak van de Hoge Raad en eventuele verwijzing naar het HvJ moet nog volgen. Met het oog op de op handen zijnde onderhandelingen inzake een nieuw DWU en de naar onze mening restrictieve uitleg van de Nederlandse douane van het betreffende artikel en de gevolgen hiervan voor de praktijk is de NOB van mening dat de praktijk gebaat is bij een verduidelijking van de tekst van **artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU** die meer in lijn is met doel en strekking van dit artikel. De huidige interpretatie van de douane kan bijvoorbeeld in de zogenoemde overschrijdings-problematiek leiden tot douaneschulden die in de tientallen miljoenen kunnen lopen voor goederen die aantoonbaar de Unie hebben verlaten en dus niet in concurrentie treden met Uniegoederen.

De nieuwe tekst zou als volgt kunnen luiden:

“Indien, behoudens lid 6, de douaneschuld is ontstaan overeenkomstig artikel 79 en ten genoegen van de douaneautoriteiten is aangetoond dat de goederen niet op de markt van de Unie zijn gebracht en het douanegebied van de Unie hebben verlaten.”

Hieronder volgt een uiteenzetting van overwegingen ter ondersteuning van deze suggestie.

⁹ Hoge Raad, conclusie A-G Ettema, 29 november 2024, 23/03217, [ECLI:NL:PHR:2024:1288](#)

Overwegingen

Uit de conclusie van A-G Tanchev bij het arrest Kauno¹⁰ blijkt dat de Europese Commissie zelf in haar schriftelijke opmerking bij deze zaak heeft betoogd dat alleen goederen die feitelijk in de economische keten van de EU zijn opgenomen een douaneschuld doen ontstaan.

Op het moment dat goederen aantoonbaar niet in het handelscircuit van de Unie terecht zijn gekomen, bijvoorbeeld doordat zij zijn uitgevoerd, treden deze goederen dus niet in concurrentie met Uniegoederen. Van bescherming van de eigen middelen van de EU is dan ook geen sprake. Zeker niet op het moment dat de goederen zonder de (administratieve) fout die leidt tot een douaneschuld op grond van **artikel 79 DWUv**, niet waren bestemd voor de EU en de EU dus ook hebben verlaten. Denk aan de douaneregeling Actieve Veredeling.

In de zaak die ziet op het tenietgaan van de douaneschuld op grond van **artikel 124 lid 1 onderdeel e DWU** voor in beslag genomen en naderhand verbeurdverklaarde smokkelwaar, wordt door het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) opgemerkt dat bestraffing voor douane overtredingen kan plaatsvinden met sancties, en niet zo zeer met een douaneschuld.¹¹

Ook in de literatuur wordt aangesloten bij de gedachten dat de Uniewetgever met **artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU** onder meer heeft gepoogd aan te sluiten bij de economische realiteit, dat douaneschuld geen sanctie mag zijn en dat geen douaneschuld mag ontstaan voor goederen die niet in het economische circuit van het douanegebied zijn gebracht. Zie bijvoorbeeld de volgende passages:

"However, under certain circumstances, mistakes, negligence or noncompliance that demonstrably do not lead to a final and factual entry of the goods into the economic cycle might be qualified for non-occurrence or a later extinguishment of the customs debt [...]."

En verder:

"At the same time, provisions on the extinguishment of a customs debt can be used as an instrument for correcting unreasonable and unfair outcomes for economic operators since the incurrence of a customs debt itself should not be a sanction." ¹²

¹⁰ HvJ EU, conclusie A-G Tanchev 6 oktober 2021, C-489/20, [ECLI:EU:C:2021:824](#), overweging 28.

¹¹ HvJ EU 7 april 2022, Kauno teritorinè muitinè, C-489/20, [ECLI:EU:C202:277](#).

¹² Wolfgang, H.-M., Rogmann, A., & Harden, K. (2020). Why the Future Revised Kyoto Convention Should Contain Comprehensive Rules of Customs Debt. *World Customs Journal*, 14(2), 23–38. <https://doi.org/10.55596/001c.116416>

Zie ook de volgende passage:

"This should provide a solution to the controversial cases of Article 204 (1) CC, at least concerning the incurrance of the customs debt. Hitherto, the judgements of the ECJ have not provided operators with a satisfactory solution. In such cases, a customs debt was incurred owing to non-compliance in the form of a failure or removal despite evidence that the goods concerned had already been taken out of the customs territory of the Union and had not entered economic circulation at any time.

This provision in the UCC makes clear that the law on customs debt should not be punitive in nature (contrary to what judgements of the ECJ have suggested). Rather, it places emphasis on the economic theory of customs. Accordingly, the incurrance of a customs debt depends on the goods entering the economic circulation of the EU."¹³

Daarbij nog opgemerkt dat het volgens overweging 38 van het DWU dienstig is rekening te houden met de goede trouw van de betrokkene wanneer door niet-naleving van de douanewetgeving een douaneschuld is ontstaan, en de gevolgen van onzorgvuldigheid van de schuldenaar zoveel mogelijk te beperken.

Tot slot nog meer specifiek ten aanzien van douaneschulden die ontstaan op grond van **artikel 79 lid 1 onderdeel c, DWU** waarbij bijvoorbeeld iets misgaat bij de plaatsing van de goederen onder een douaneregeling nog het volgende.

Volgens artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU gaat een douaneschuld die is ontstaan op grond van **artikel 79 DWU** teniet waarbij het artikel dus geen onderscheid maakt tussen de verschillende ontstaansgronden van **artikel 79 DWU**. Op het moment dat toepassing van **artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU** niet kan plaatsvinden voor douaneschulden die ontstaan op grond van artikel 79, lid 1, sub c, DWU, wordt van dit artikel een dode letter gemaakt. Dit kan de bedoeling van de Europese wetgever niet zijn geweest.

Sterker nog, **artikel 124 DWU** is bewust van toepassing geworden op alle douaneschulden ontstaan door 'niet – naleving, waarbij geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen de verschillende vormen waarop deze kan zijn ontstaan. Blijkens de Explanatory notes bij het MCC (TAXUD/447/2004 Rev 2, 24th February 2005):

"The main change concerns the fact that the provisions of former Article 204 (1) ('unless it is established that those failures have no significant effect on the correct operation') have been extended to all types of failures to comply with customs rules that may result in the incurrance of a customs debt.

¹³ Wolfgang, H.-M., & Harden, K. (2016). The New European Customs Law. World Customs Journal, 10(1), 3–16. <https://doi.org/10.55596/001c.115304>

This will resolve a large number of minor offences in which no deception is involved, such as the obligation to declare goods in accordance with the facts, and which have no significant effect on the correct operation of the rule concerned [...]"

Overigens heeft het HvJ in diverse arresten waar het de uitleg van begrippen in de douanewetgeving betrof, bepaalt dat moet worden gekeken naar de algemene opzet en de doelstelling van de regeling waarvan zij een onderdeel vormt.¹⁴

In de uitleg van de Commissie bij het voorstel voor het gemoderniseerde douanewetboek (2005/0246 (COD)) valt te lezen dat:

"In Titel III betreffende "douaneschuld en zekerheidstelling" wordt naar een evenwicht gestreefd tussen de belangen van het bedrijfsleven, met name de algemene mogelijkheid tot vermindering van het bedrag van de zekerheid in geval van mogelijke schulden en een uitbreiding van de gevallen waarin de douaneschuld teniet gaat [...]"

Artikel 124 lid 1 onderdeel k DWU kan worden gezien als een van de uitbreidingen voor het teniet gaan van een douaneschuld, die mede het gevolg is van eerdere rechtspraak zoals de Eurogate en Dohler zaken. Een restrictieve uitleg van dit artikel strookt niet met het doel en strekking van de Europese wetgever bij de totstandkoming van dit artikel.

3. Tot slot

De NOB is uiteraard graag bereid deze bijdrage nader toe te lichten en daartoe in overleg te treden. Een afschrift van deze reactie wordt op onze website gepubliceerd.¹⁵

Over de NOB

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) is opgericht in 1954. We zijn de beroepsvereniging van universitair opgeleide belastingadviseurs in Nederland en behartigen de gemeenschappelijke belangen van onze leden. We staan voor een excellente beroepsuitoefening door het aanbieden van opleidingen voor onze leden, het toepassen van onze code of conduct en de handhaving daarvan via onafhankelijk tuchtrecht. We vormen de brug tussen leden en maatschappij door de inzet van de bij onze leden aanwezige (praktijk)kennis over de volle breedte van het fiscale terrein. Deze kennis zetten we in om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat over belastingen.

¹⁴ Zie naar analogie bijvoorbeeld HvJ EU 21 maart 2024, Hémianopsie, C-703/22, [ECLI:EU:C:2024:261](#), paragraaf 34 en de daarin aangehaalde jurisprudentie.

¹⁵ Meer informatie over de Commissie Wetsvoorstellen van de NOB leest u hier: <https://www.nob.net/over-de-nob/commissie/commissie-wetsvoorstellen/>.

